

פרשת בשלח

ויט משה את ידו על הים (יד, כא)

(יד, כא)

ובילקוט, התחיל הים עומד כנגדו, אמר לו משה תקרע בשם הקב"ה ולא קבל עליו הראהו את המטה ולא קבל עליו עד שנתגלה עליו הקב"ה בכבודו התחיל הים בורח שנאמר הים ראה וינוס. ע"כ ילקוט שמעוני בל"ד.

ובחולין (ז, א) איתא דר"פ בן יאיר הוה קאזיל לפדיון שבויים, פגע ביה בגינאי נהרא א"ל גינאי חלוק לי מימך ואעבור בך א"ל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני אתה ספק עושה ספק אי אתה עושה אני ודאי עושה, א"ל אם אי אתה חולק גוזרני עליך שלא יעברו בך מים לעולם חלק ליה, הוה ההוא גברא דהוה דארי חיטי לפיסחא א"ל חלוק ליה נמי להאי דבמצוה עסיק חלק ליה הוה ההוא טייעא דלווה בהדייהו א"ל חלוק ליה נמי להאי דלא לימא כך עושים לבני לוויה חלק ליה, ע"כ. וצ"ב מ"ש דהים לא קיבל דברי משה, והנהר קיבל דברי רפ"י וגם עשה כן כמה פעמים, וכבר עמד בזה באוה"ח הקדוש.

ונראה, דהנה צ"ב דהנהר מתחילה אמר לרפ"י אני ודאי עושה רצון קוני ואתה ספק, וא"כ אסור לי להקרע. ורפ"י איים עליו שגיגזר שלא יעברו בו מים לעולם ולכן נכנע הנהר, וצ"ב דאם ע"פ דין אסור לו לבטל רצון קונו איזה היתר נעשה לו במה שאיים עליו רפ"י, וכי יש לו היתר דוחי בהם, ולמה שינה הנהר דעתו בזה וצ"ב.

ונראה דרפ"י הסביר לנהר שיש בכוחו לעשותו יבשה ואז אין רצון קונו שיהא נהר במקום זה, וא"כ גם אם גוזר עליו להקרע לשעה הרי רצון קונו שיהא יבשה לשעה זו, ואין כאן מעשה כנגד רצון קונו, ולכן הסכים הנהר להקרע שהבין שאין בזה ביטול רצון קונו ולא מפני הפחד הסכים הנהר.

וצ"ב א"כ משה רבינו ג"כ היה מסביר לים סוף דבר זה והיה מקבל. ונראה דהנה המצרים יעצו להטביע הבנים בים מפני שכבר הבטיח הבו"ת שלא יביא מבול לעולם, וגדר המבול הוא שהעולם נעשה כולו ים ונתבטלה היבשה. וכל אשר בחרבה מתו דנתבטלה היבשה, והבטיח הבו"ת שלא יעשה מצב כזה, ונראה דנכלל בזה דגם חלק מן העולם לא יביא עליו מבול דא"כ יוכל להביא מבול על מצרים לבד.

והשתא כשאמר משה רבינו לים סוף להקרע לא היה יכול לומר לו שבמקום זה יהיה לשעה אחת יבשה, דא"כ אם המצרים יכנסו לים בתורת יבשה ה"ז בהבטחה שלא יביא מבול ביבשה, והיה למצרים זכות לצאת מהיבשה הזאת ורק אח"כ יחזור הים למקום זה מכיון שנכנסו בו כשהיה בתורת יבשה, ולכן גזירת משה היתה על הים סוף שאע"פ שנשאר ים עם כל דיני ים מ"מ לשעה אחת יקרע ותהא שם מציאות יבשה, אע"פ שנשאר מקום זה ים, וזהו שאמר הכתוב בתוך הים ביבשה, וע"כ אמר לו הים שאי אפשר דבר כזה שמקום הים יהיה יבש בלא מים דים חייב להיות בו מים, ורק כשבא הקב"ה ברח הים מפני פחד הי"ת וזהו מה לך הים כי תנוס שהיתה בזה מנוסה מפני ה', אבל מרצון אי אפשר שים יהיה יבש.

ולפ"ז המצרים נכנסו לתוך הים שהיה יבש אבל היה בו תורת ים עדיין אלא שלא היה בו מים, ולכן שפיר חזר הים לאיתנו בשעה שהיו המצרים בתוכו והטביעם שהם באו בתוך הים, שהיה בלא מים לשעה.

פרשת בשלח

מקור: רבי דב אהרן זלזניק שליט